

[Ministeren for handel, industri og søfart.]

andrager 6—7 milliarder kr. årlig. Ændringer i prisudviklingen kan hurtigt føre til betydelige krav om ekstra import, og i en sådan situation er det vigtigt, at vi har tilstrækkeligt valutarisk rygstød til at kunne overvinde svingningerne. Vi skulle nødig i en sådan situation udsættes for påny at måtte gribe til restriktive foranstaltninger. Interessen må derfor stadig samles om en videre udbygning af vor valutareserve.

Forholdet ligger jo imidlertid, som jeg allerede har berørt det under min omtale af udviklingen i 1952, i dag ret forskelligt overfor de forskellige valutaområder. Vi er i den situation, at vort tidligere næsten håbløse dollarproblem er undergået en ikke uvæsentlig bedring i den sidste tid, hvilket dollarpræmieringsordningen også har haft sin andel i. Vi tør vist håbe på en nogenlunde tilfredsstillende udvikling i dollarstillingen for den nærmeste fremtid, men det må understreges, at selvom der således synes at være en tilfredsstillende udvikling i gang overfor dollarområdet, er vort dollarproblem på ingen måde løst. Dette betyder, at vi fremover stadig må tilstræbe en forøgelse i dollareksporten og administrere vore dollarindtægter efter meget nøje overvejelse over, hvad dollars kan anvendes til. Jeg finder det naturligt i denne forbindelse at erindre om, at vi har en ret betydelig dollargæld, hvoraf en del er forfalden.

De største vanskeligheder for vor udenrigshandel synes i øjeblikket at ligge på landene udenfor dollar- og OEEC-områderne. En række lande, ikke mindst de sydamerikanske, frembyder gode salgsmuligheder for danske varer, hvilket understøttes af den ret inflationsprægede udvikling, der hersker i mange af disse lande. Da disse lande imidlertid ikke kan levere varer i tilstrækkeligt omfang til konkurrencedygtige priser, opstår der vanskeligheder dels med hensyn til at sikre vore eksportmarkeder i disse lande en rimelig afsætning og dels ved at løse de betalingsproblemer, der knytter sig hertil. En oparbejdelse af et eventuelt valutatilgodehavende i disse lande har ikke den samme værdi, som når der er tale om konvertible valutaer, og vi kan derfor ikke anbringe ubegrænsede midler heri. Ikke mindst hensynet til samhandelen med dollarområdet og med landene udenfor dollar- og OEEC-områderne gør en fortsat import-

regulering påkrævet, ligesom det forøvrigt også begrundes en opretholdelse af visse reguleringer af eksporten.

I samhandelen med OEEC-landene er spørgsmålet om en udvidet liberalisering det mest interessante moment. Man kan jo ikke nægte, at liberaliseringen indenfor OEEC-området ikke helt er forløbet, som man fra dansk side kunne have ønsket sig. Det måtte være et naturligt ønske for os i højere grad at have set de andre lande liberalisere importen af vore vigtigste eksportartikler. Importreguleringen er jo imidlertid ikke den eneste hindring, vi møder på de andre markeder. Fra gammel tid har en række lande meget betydelige toldsatser, som virker stærkt hindrende for den danske eksport, og vi har endog i den seneste tid set, hvordan f. eks. Tyskland ved indførelse af meget kraftige toldsatser på landbrugsvarer har lagt den danske eksport dertil væsentlige hindringer i vejen. Danmark har ved de internationale forhandlinger såvel indenfor OEEC som indenfor GATT stedse fremholdt det urimelige i de forskelle, der gjorde sig gældende mellem landenes toldniveauer. Der har desværre hidtil kun været grundlag for meget begrænsede fremskridt på dette område, og det internationale grundlag for en fuldstændig frigørelse af verdenshandelen er således langt fra tilvejebragt, selvom man også måtte se bort fra de hindringer, som den manglende valuta-konvertibilitet stadig skaber. Et forhold, som har været til stor gene for den danske produktion, har været det i mange lande vidt udbredte dobbeltprissystem for råvarer. De bedre forsyningsforhold har heldigvis medført en betydelig reduktion af dobbeltpriserne og i visse tilfælde deres bortfald, men en fuld normalisering på dette område er dog stadig ikke nået.

Det er regeringens hensigt fortsat at forfølge sit opstillede mål: at afvikle restriktionerne og frigøre udenrigshandelen. Det må imidlertid som hidtil ske under hensyntagen til de internationale muligheder for at tilvejebringe rimelige konkurrencevilkår for dansk erhvervsliv, således at dansk produktion og beskæftigelse ikke bringes i fare på ubillig måde. Samtidig må vi fortsætte vore anstrengelser for at opbygge en tilstrækkelig valutareserve.

Vi har altså endnu ikke nået det tidspunkt, hvor vareforsyningsloven vil kunne